

JĘZYK POLSKI
WYMAGANIA EDUKACYJNE NIEZBĘDNE DO OTRZYMANIA ŚRÓDROCZNYCH I ROCZNYCH
OCEN KLASYFIKACYJNYCH W KLASIE V

wymagania	konieczne ocena dopuszczająca	podstawowe ocena dostateczna	rozszerzające ocena dobra	dopełniające ocena bardzo dobra	wykraczające ocena celująca
Zakres	UCZEŃ:				
KSZTAŁCENIE LITERACKIE I KULTUROWE	<ul style="list-style-type: none"> ● poprawnie czyta i wygłasza tekst literacki, popełniając nieliczne błędy; ● częściowo rozumie przeczytany tekst; ● podaje podstawowy sens zawarty w dziele literackim, filmowym, teatralnym; ● zna pojęcia: wiersz, bajka, 	<p><u>spełnia wymogi na ocenę dopuszczającą, a ponadto:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ● poprawnie czyta i wygłasza tekst literacki; ● odróżnia pojęcie fikcji literackiej od rzeczywistości ● wskazuje różnice między podmiotem lirycznym a narratorem ● zna i w podstawowym stopniu stosuje pojęcia: wiersz, bajka, baśń, opowiadanie, opis, 	<p><u>spełnia wymogi na ocenę dostateczną, a ponadto:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ● odnajduje w tekście literackim elementy opisu, opowiadania, dialogu; ● prezentuje elementy znajdujące się w dziele sztuki, literackim, filmowym i teatralnym; ● wskazuje środki stylistyczne: uosobienie, epitet, wyraz dźwiękonaśladowczy, porównanie; ● zna i w dobrze stosuje pojęcia: wiersz, bajka, baśń, opowiadanie, 	<p><u>spełnia wymogi na ocenę dobrą, a ponadto:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ● odnajduje w tekście literackim elementy opisu, opowiadania, dialogu i potrafi z nimi budować zdania; ● prezentuje elementy znajdujące się w dziele sztuki, literackim, filmowym i teatralnym posługując się bogatym słownictwem; 	<p><u>spełnia wymogi na ocenę bardzo dobrą, a ponadto:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ● samodzielnie określa wartości wpisane w dzieło literackie, filmowe, teatralne; ● analizuje i samodzielnie wyciąga wnioski z przesłanek zawartych w tekście; ● odczytuje informacje wyrażone wprost i pośrednio w dziele

	<p>baśń, opowiadanie, opis, legenda, mit, mitologia;</p> <ul style="list-style-type: none"> ● wskazuje elementy świata przedstawionego (czas i miejsce akcji, bohaterów, plan wydarzeń); ● poprawnie określa elementy realistyczne i fantastyczne w dziele; ● wymienia podstawowe elementy budowy wiersza; ● wskazuje różnice między utworem lirycznym a epickim; 	<p>legenda, mit, mitologia;</p> <ul style="list-style-type: none"> ● zna treść omawianych mitów; ● zna pojęcia: epitet, wyraz dźwiękonaśladowczy, synonim, porównanie, przenośnia; ● wymienia elementy budowy wiersza (strofa, wers, rym, rytm); ● wymienia polskie symbole narodowe; 	<p>opis, legenda, mit, mitologia;</p> <ul style="list-style-type: none"> ● streszcza treść poznanych mitów ● rozróżnia pojęcia: biografia, notatka biograficzna ● posługuje się pojęciami: pejzaż, portret, martwa natura, scena rodzajowa; ● określa podstawowe cechy powieści; 	<ul style="list-style-type: none"> ● określa cechy poznanych gatunków literackich i potrafi wskazać przykłady; ● samodzielnie ocenia i uzasadnia postępowanie bohaterów; ● samodzielnie wyjaśnia sens dzieła literackiego, filmowego i teatralnego; ● wyjaśnia znaczenie środków poetyckich zawartych w utworze lirycznym; ● samodzielnie prezentuje mocne i słabe strony omawianych decyzji; 	<p>literackim;</p> <ul style="list-style-type: none"> ● uczestniczy w konkursach polonistycznych szkolnych i pozaszkolnych; ● inicjuje, organizuje i aktywnie uczestniczy w działalności szkolnej związanej z językiem polskim;
--	---	---	--	--	---

KSZTAŁCENIE JĘZYKOWE	<ul style="list-style-type: none"> ● wymienia podstawowe pojęcia z fonetyki (głoska, litera, sylaba); ● wymienia podstawowe części mowy: rzeczownik, czasownik, przymiotnik, przysłówki; ● posługuje się podstawowymi zasadami ortograficznymi, popełniając nieliczne błędy; ● rozpoznaje w tekście czasownik, rzeczownik, przymiotnik oraz określa ich formy; ● rozróżnia: równoważnik zdania, zdanie pojedyncze, zdanie złożone; ● wskazuje podmiot i 	<u>spełnia wymogi na ocenę dopuszczającą, a ponadto:</u> <ul style="list-style-type: none"> ● określa podstawowe części mowy: rzeczownik, czasownik, przymiotnik, przysłówki; ● określa funkcję spójnika w zdaniu; ● określa liczebnik; ● stosuje podstawowe zasady ortograficzne; ● rozpoznaje tryby czasownika; ● stara się poprawnie stopniować przymiotniki; ● określa związki wyrazowe w zdaniu; ● 	<u>spełnia wymogi na ocenę dostateczną, a ponadto:</u> <ul style="list-style-type: none"> ● zna zasady ortograficzne i stara się je samodzielnie stosować; ● wskazuje podstawowe wyrazy z zakresu słowotwórstwa: rodzina wyrazów, wyraz podstawowy i pokrewny, temat i końcówka wyrazu; ● rozróżnia zdanie pojedyncze i złożone; ● rozpoznaje przyimki i wyrażenia przyimkowe w zdaniu; ● stopniuje przysłówki; 	<u>spełnia wymogi na ocenę dobrą, a ponadto:</u> <ul style="list-style-type: none"> ● zna zasady ortograficzne i stosuje je w wypowiedziach pisemnych; ● samodzielnie określa poznane części mowy i zdania; ● zna zasady właściwego akcentowania wyrazów; ● aktywnie uczestniczy w zajęciach lekcyjnych; 	<u>spełnia wymogi na ocenę bardzo dobrą, a ponadto:</u> <ul style="list-style-type: none"> ● aktywnie uczestniczy w zajęciach lekcyjnych i pozalekcyjnych związanych z językiem polskim
-----------------------------	---	---	--	--	--

	orzeczenie w zdaniu;				
TWORZENIE WYPOWIEDZI	<ul style="list-style-type: none"> ● formułuje proste pytania i udziela prostych odpowiedzi; ● wyraża wprost swoje intencje; ● stosuje podstawowe zwroty grzecznościowe; ● za pomocą prostych zdań opisuje obraz, ilustrację, plakat; ● wygłasza tekst utworu z pamięci; ● stosuje wielką literę na początku wypowiedzenia i znaki interpunkcyjne na jego 	<p><u>spełnia wymogi na ocenę dopuszczającą, a ponadto:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ● świadomie uczestniczy w sytuacji komunikacyjnej, dostosowując wypowiedź do sytuacji komunikacyjnej; ● formułuje pytania zamknięte i otwarte; ● stosuje zwroty grzecznościowe i poznane konstrukcje składniowe (tryb przypuszczający, oznajmujący); ● wypowiada się w sposób uporządkowany; ● recytuje utwór poetycki, oddając jego nastrój; ● stosuje 	<p><u>spełnia wymogi na ocenę dostateczną, a ponadto:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ● przedstawia własne zdanie w rozmowie, świadomie dobierając intonację; ● uczestniczy w rozmowie związanej z lekturą, filmem i codziennymi sytuacjami; ● wypowiada się logicznie i w sposób uporządkowany; ● wyjaśnia znaczenie przenośne i dosłowne; ● świadomie stosuje wiedzę językową w zakresie słownictwa, składni; ● wygłasza utwór poetycki z pamięci, posługując się pauzą, barwą głosu, oddając przekaz utworu; ● układa życzenia, gratulacje, zapisuje przepis, instrukcję, 	<p><u>spełnia wymogi na ocenę dobrą, a ponadto:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ● uzasadnia swoje zdanie w rozmowie, podaje przykłady, cytuje, stosuje się do reguł grzecznościowych; ● dyskutuje na temat lektury lub filmu; ● udziela wyczerpujących wypowiedzi poprawnych pod każdym względem; ● poprawnie stosuje formy czasownika; ● zaznacza akcenty logiczne, stosuje pauzy, dostosowuje tempo recytacji do treści utworu; ● stosuje reguły ortograficzne w sytuacjach nietypowych; ● przekształca zdania 	<p><u>spełnia wymogi na ocenę bardzo dobrą, a ponadto:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ● przedstawia własne stanowisko w związku ze sposobem rozwiązania problemu, wykonania zadania, formułuje twórcze uwagi; ● podejmuje rozmowę nt. przeczytanej lektury oraz innych dzieł z kanonu lektur szkolnych; ● tworzy samodzielne wypowiedzi cechujące się ciekawym ujęciem tematu, pomysłową formą, poprawną konstrukcją oraz właściwym

	<p>końcu;</p> <ul style="list-style-type: none"> ● tworzy proste wypowiedzi na podany temat; ● zna podstawowe zasady schematu listu, dialogu, zaproszenia, ogłoszenia, opisu, opowiadania; ● z pomocą nauczyciela pisze list, dialog, układa plan ramowy i szczegółowy wypowiedzi, readaguje zaproszenie, ogłoszenie, instrukcję; ● tworzy kilkuzdaniowe opowiadanie odtwórcze z dialogiem; ● za pomocą prostych zdań tworzy opis przedmiotu, miejsca, krajobrazu, postaci, 	<p>podstawowe zasady ortografii;</p> <ul style="list-style-type: none"> ● poprawnie stosuje pisownię części mowy z partukulą <i>nie</i>; ● używa wypowiedzeń pojedynczych i złożonych, stosując przecinki; ● samodzielnie zapisuje dialog; 	<p>ogłoszenie, zaproszenie;</p> <ul style="list-style-type: none"> ● pisze logiczne i uporządkowane pod względem chronologicznym opowiadanie, streszcza utwory, wykorzystując następstwo czasowe; ● w sposób uporządkowany z bogatym słownictwem opisuje przedmiot, miejsce, krajobraz, postać, obraz, rzeźbę, ilustrację, plakat; 	<p>złożone w pojedyncze i odwrotnie, a także zdania w równoważniki zdań i odwrotnie;</p> <ul style="list-style-type: none"> ● komponuje poprawne wypowiedzi pod względem ortograficznym, interpunkcyjnym, fleksyjnym, składniowym; ● uzasadnia własne zdanie, wskazuje przykłady z literatury; ● sprawnie stosuje wiedzę językową w zakresie: słownictwa, składni, fleksji i fonetyki; 	<p>doborem środków językowych;</p> <ul style="list-style-type: none"> ● wykazuje się dbałością o poprawność ortograficzną, interpunkcyjną, fleksyjną i składniową oraz estetykę zapisu wypowiedzi;
--	--	---	--	---	---

	<p>obrazu;</p> <ul style="list-style-type: none"> ● stara się dbać o estetykę zapisu; 				
SAMOKSZTAŁCENIE	<ul style="list-style-type: none"> ● gromadzi podstawowe wiadomości; ● zna podstawowe zasady korzystania z zasobów bibliotecznych (np. w bibliotekach szkolnych oraz on-line); 	<p><u>spełnia wymogi na ocenę dopuszczającą, a ponadto:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ● korzysta z informacji zawartych w różnych źródłach, gromadzi wiadomości, selekcjonuje informacje; ● korzysta ze słowników, w tym: frazeologicznego, języka polskiego, wyrazów obcych; ● zna i stosuje zasady korzystania z zasobów bibliotecznych (np. w bibliotekach szkolnych oraz on-line); ● rozwija umiejętności efektywnego 	<p><u>spełnia wymogi na ocenę dostateczną, a ponadto:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ● korzysta z informacji zawartych w różnych źródłach, gromadzi wiadomości, selekcjonuje informacje; ● korzysta ze słowników, w tym: frazeologicznego, języka polskiego, wyrazów obcych; ● zna i stosuje zasady korzystania z zasobów bibliotecznych (np. w bibliotekach szkolnych oraz on-line); 	<p><u>spełnia wymogi na ocenę dobrą, a ponadto:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ● rozwija umiejętność krytycznej oceny pozyskanych informacji; ● rozwija umiejętność efektywnego posługiwania się technologią informacyjną oraz zasobami internetowymi i wykorzystuje te umiejętności do prezentowania własnych zainteresowań; 	<p><u>spełnia wymogi na ocenę bardzo dobrą, a ponadto:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ● rozwija umiejętności efektywnego posługiwania się technologią informacyjną oraz zasobami internetowymi i wykorzystuje te umiejętności do prezentowania własnych zainteresowań – kształci umiejętność tworzenia prezentacji multimedialnej.

		<p>posługiwania się technologią informacyjną multimedialnej;</p>			
<p>LEKTURY OBOWIĄZKOWE I UZUPEŁNIAJĄCE</p>	<p>● czyta większość wymaganych lektur przynajmniej we fragmentach i zna ich treść;</p>	<p>● czyta większość wymaganych lektur w całości i zna ich treść;</p>	<p>● czyta wszystkie wymagane lektury w całości, zna ich treść i problematykę;</p>	<p>● czyta wszystkie wymagane lektury w całości i interpretuje je w połączeniu z kontekstami;</p>	<p>● czyta wszystkie wymagane lektury w całości i interpretuje je w połączeniu z kontekstami, samodzielnie wyciąga wnioski.</p>

Ocenę **niedostateczną** otrzymuje uczeń, którego wyniki nie osiągają poziomu wymagań koniecznych, w związku z tym nie jest w stanie wykonać, nawet z pomocą nauczyciela, zadań o niewielkim stopniu trudności. Brak aktywności w dążeniu do zdobycia wiedzy i umiejętności wyklucza osiągnięcie nawet minimalnego postępu.